

ՀԱՐՑԱՇԱՐ

Ասպիրանտուրայի ընդունելության քննության

ԺԹ.00.03 - Սոցիալական հոգեբանություն մասնագիտությամբ

(վերանայվել և հաստատվել է Խ. Աբովյանի անվան ՀՊՄՀ, Ջարգացման և կրթության
հոգեբանության ամբիոնի 2026թ. մարտի 27-ի թիվ 6-րդ նիստում)

1. Սոցիալական հոգեբանությունը՝ որպես գիտություն, առարկան և խնդիրները:
Սոցիալական հոգեբանության տեղը գիտությունների համակարգում,
սոցիալական հոգեբանության կառուցվածքը:
2. Սոցիալական հոգեբանության ձևավորման նախադրյալները. սոցիալ-
հոգեբանական առաջին տեսությունները՝ Վ Վունդտի ժողովուրդների
հոգեբանությունը, Գ. Լըբոնի Ջանգվածների հոգեբանությունը:
3. Սոցիալ-հոգեբանական տեսությունների ստեղծման առաջին փորձերը (Ա.
Լազարուս, Գ. Շտենդալ, Վ Վունդտ, Գ. Տարդ, Ա. Սիգելե):
4. Սոցիալական հոգեբանության հետազոտական ուղղությունները, ժամանակակից
տեսությունները:
5. Սոցիալական դերերի տեսությունը, դերային կոնֆլիկտներ:
6. Ռուսական սոցիալական հոգեբանության զարգացումը:
7. Ժամանակակից արևմտյան սոցիալական հոգեբանության հիմնական
ուղղությունները /բիհեյբորիստական, կոգնիտիվ, հոգեվերլուծական,
ինտերակցիոնիստական կողմնորոշումներ/:
8. Սոցիալ-հոգեբանական երևույթների համակարգը:
9. Սոցիալական հոգեբանության մեթոդաբանական սկզբունքները:
10. Սոցիալական հոգեբանության հետազոտության մեթոդները:
11. Մշակույթի սոցիալ-հոգեբանական բնորոշումը:
12. Խմբի հիմնախնդիրը սոցիալական հոգեբանության բնագավառում:
13. Խմբերի տեսակները:
14. Փոքր խմբերի դասակարգումը, դրանց կառուցվածքը:
15. Ընտանիքի սոցիալական հոգեբանություն:
16. Դասակարգերը որպես սոցիալ-հոգեբանական խմբի տեսակներ:
17. Ջանգվածային սոցիալ-հոգեբանական երևույթների առանձնահատկությունները:
18. Մեծ խմբերի հոգեբանական բնութագիրը:

19. Էթնիկական խմբերի հոգեբանական առանձնահատկությունները:
20. Ազգային բնավորություն և ազգային հոգեբանություն:
21. Էթնիկական ինքնագիտակցություն և էթնիկական նույնականություն:
22. Էթնիկական կարծրատիպերի ազդեցությունը միջանձնային հարաբերությունների ընկալման վրա:
23. Սոցիալականացման էթնոմշակութային առանձնահատկությունները, սոցիալական վարքի կարգավորման էթնիկական յուրատիպությունը:
24. Միջէթնիկական կոնֆլիկտների սոցիալ-հոգեբանական բնութագիրը:
25. Զանգվածների հոգեբանություն:
26. Դասակարգի հոգեբանություն:
27. Ամբոխի տիպերը:
28. Իշխանության սոցիալ-հոգեբանական բնորոշումը:
29. Հասարակական կարծիք, հասարակական պատկերացումներ, զանգվածային տրամադրություններ և հասարակական ավանդույթներ:
30. Սոցիալական ադապտացիայի մասին պատկերացումները տարբեր հոգեբանական դպրոցներում:
31. Սոցիալ-հոգեբանական ադապտացիայի կառուցվածքային և ֆունկցիոնալ մոտեցումները:
32. Սոցիալ-հոգեբանական ճգնաժամերի առաջացման և զարգացման հոգեբանական մեխանիզմները:
33. Պաշտպանական մեխանիզմների հիմնական տեսակները:
34. Սոցիալականացման սոցիալ-հոգեբանական բնութագիրը, փուլերը:
35. Սոցիալական ադապտացիայի և սոցիալականացման հիմնական գործոնները:
36. Անձի սոցիալականացման սոցիալ-հոգեբանական մեխանիզմները:
38. Սոցիալ-հոգեբանական երևույթների առանձնահատկությունները:
39. Հասարակական և միջանձնային հարաբերություններ:
40. Հասարակական հոգեբանական երևույթների բնութագիրը:
41. Հասարակական-հոգեբանական երևույթների փոխկապվածությունը և փոխազդեցությունը:
42. Անձի մեկնաբանությունը սոցիալական հոգեբանության բնագավառում:
43. Անձի սոցիալ-հոգեբանական առանձնահատկությունները, անձի սոցիալ-

- հոգեբանական ախպերի դասակարգման սկզբունքները:
44. Անձի սոցիալ-հոգեբանական տեսությունների համառոտ բնութագիրը (Ա. Բոդայրով, Վ Սյասիշչե, Վ Յադով, Դ. Ուզնաձե և այլն):
 45. Սոցիալական դիրքորոշման դիսպոզիցիոն հայեցակարգը, տեսակետների վերլուծություն:
 46. Սոցիալական փոխազդեցության հոգեբանություն:
 47. Կարծրատիպեր և նախապաշարմունքներ:
 48. Անհատի և խմբի փոխհարաբերությունների հոգեբանությունը:
 49. Կառավարումը որպես սոցիալ-հոգեբանական երևույթ: Խումբը և կոլեկտիվը որպես կառավարման օբյեկտներ:
 50. Կառավարման հոգեբանական և մեթոդաբանական հիմքերը, տեսությունների վերլուծությունը/Ֆ. Թեյլոր, Գ. Էմերսոն, Է. Մեյո, Զ. Մակ-Գրեգոր/:
 51. Կառավարման սոցիալ-հոգեբանական բնութագիրը և առանձնահատկությունները:
 52. Աշխատակազմի ընտրության, որակավորման և համալրման հոգեբանական հիմքերը:
 53. Լիդերի, մենեջերի, ղեկավարի հիմնական գործառույթները:
 54. Ղեկավարման ոճերը և դրանց հոգեբանական նկարագիրը:
 55. Ղեկավարման ոճերի տիպաբանությունը:
 56. Ղեկավարման ոճերի հոգեբանական ազդեցությունը գործունեության արդյունավետության վրա:
 57. Սոցիալ-հոգեբանական մթնոլորտ:
 58. Կոնֆորմիզիմի երևույթը:
 59. Հուզական հարաբերությունների դինամիկական դիադոմ:
 60. Ներխմբային համախմբվածության ձևավորման սոցիալ-հոգեբանական առանձնահատկությունները:
 61. Սոցիալական գիտակցության կառուցվածքը և բովանդակությունը:
 62. Կոնֆորմային հակազդումներ, լիդերություն, փոքր խմբի անդամների միջև հոգեբանական համատեղելիություն:
 63. Կոնֆլիկտների սոցիալ-հոգեբանական բնութագիրը:
 64. Կոնֆլիկտների կառուցվածքը և դինամիկան:

65. Կոնֆլիկտների լուծման առանձնահատկությունները:
66. Կոնֆլիկտների սոցիալ-հոգեբանական կանխարգելումը:
67. Համոզմունք և համոզում:
68. Ավանդույթներ, սովորույթներ:
69. Հասարակական և անձնական կարծիք:
70. «հոգեբանական համատեղելիություն» հասկացության հոգեբանական բնութագիրը:
71. Սոցիալական լարվածության պատճառներն ու մեխանիզմները, դինամիկան:
72. Սոցիալական վարքի դրսևորումները աղետների ժամանակ:
73. Շփման և հասարակական հարաբերությունների կառուցվածքը:
74. Հաղորդակցման տեսակները:
75. Ատրակցիան որպես շփման կարևոր կողմ:
76. Շփման գործառույթներն ու բարդությունները:
77. Սոցիալական ընկալում և հասարակական փոխըմբռնում, սոցիալական ընկալման հիմնական գործառույթները:
78. Էմպաթիան հաղորդակցման գործընթացում:

Գրականության ցանկ

1. Նալչաջյան Ա. Սոցիալական հոգեբանություն: Երևան, Ջանգալ-97: 2004. – 432 էջ:
2. Андреева Г.М. Социальная психология. - М.: Аспект Пресс, 2001. - 376 с.
3. Андреева Г.М. Психология социального познания. Учебное пособие для вузов./ Г.М. Андреева. - М.: Аспект Пресс, 2001. - 288 с.
4. Андриенко Е. В. Социальная психология: Учеб. Пособие для студ. высш. пед. учеб. Заведений / Под ред. В.А. Слостенина. - М.: Изд. центр: «Академия», 2000. - 264 с.
5. Александровский Ю.А. Состояния психической дезадаптации и их компенсация. М.: Наука, 1976. - 272 с.
6. Березин Ф.Б. Психическая и психофизиологическая адаптация человека. Л.: 1988. - 270 с.
7. Зимбардо Ф., Ляйппе М. Социальное влияние /Ф. Зимбардо, М. Ляйппе. - СПб.: Питер, 2011. - 448 с.
8. Ильин Е.П. Психология общения и межличностных отношений. /Е.П. Ильин. - СПб.: Питер. 2011.
9. Кричевский Р.Л., Дубровская Е.М. Социальная психология малой группы. - М.: Аспект Пресс, 2001.
10. Кузнецов П.С. Концепция социальной адаптации. Саратов, 2000. - 260 с.
11. Куницына В., Казаринова Н., Погольша В. Межличностное общение: Учебник для вузов /В.Н. Куницына, Н.В. Казаринова, В.М. Погольша. - СПб.: Питер, 2002.
12. Кричевский Р. Л., Дубовская Е. М. Социальная психология малой группы: Учебное пособие для вузов. М.: Аспект Пресс, 2001. - 318 с.
13. Кэмпбелл Д. Модели экспериментов в социальной психологии и прикладных исследованиях. М. 1998.
14. Майерс Д. Социальная психология. СПГУ, 2007.
15. Налчаджян А.А Социально-психическая адаптация личности (формы, механизмы и стратегии). Ереван: 1988. - 263 с.
16. Основы психологии семьи и семейного консультирования: Учеб, пособие для студ. высш. учеб, заведений /Под общ. ред. Н.Н. Посысоева. - М.: Изд-во ВЛАДОС- ПРЕСС, 2004. - 328 с.
17. Прикладная социальная психология / Под ред. А. Н. Сухова и А. А. Деркача. М., Воронеж. 1998. - 688 с.
18. Регуляция социально-психологического климата трудового коллектива. - Л.: Изд-во «Наука», 1986. - 239 с.
19. Реан А., Кудашев А., Баранов А. Психология адаптации личности. СПб., 2002. -

352.

20. Шибутани Т. Социальная психология. - Ростов н/Д.: Феникс, 2002. - 544 с.
21. Шнейдер Л.Б. Семейная психология: Учебное пособие для вузов. 2-ое изд. - М.:Академический проект. Екатеринбург, 2006. - 768 с.
22. Социальная психология: / Отв. Ред. А. Л. Журавлев. - М.: ПЕРСЭ, 2002. - 351 с.
23. Социальная психология: Учеб, пособие для студ. высш. учеб, заведений / А. Н. Сухов, А. А. Бодалев, В. Н. Казанцев и др.; Под ред. А. Н. Сухова, А.А. Деркача. - 2-е изд., испр. - М.: Издательский центр «Академия», 2002. - 600 с.
24. Социальная психология в современном мире. Учебное пособие / Под ред. Андреевой Г. М., Донцова А. И. - М.: Аспект-Пресс, 2002. - 335 с.
25. Социальная психология личности в вопросах и ответах /В. Лабунской. - М. 1999. - 395 с.
26. Стефаненко Т. Г. Этнопсихология. - М: Аспект Пресс, 2003. - 368 с.
27. Elioth D. Aronson, Timothy D. Wilson, Robin M. Akert, "Social Psychology", 2005.
28. Kajanova J. Sosiaalisen paaoman merkitys. Social capital. Kuopio: 1999. - 42 s. / Snellmaninstituutti. B-sarja. 112 s.
29. Kauppinen T. Ihmisosaja onnistuu. - Helsinki: Otava, 1997. - 128 s.
30. Puohiniemi M. Arvot, asenteet ja ajankuva. Opaskirja suomalaisen arkielaman tulkintaan. - Vantaa: Limor kustannus, 2002. - 373 s.
31. Rosenberg M. Society and the adolescent self-image. N-Y Princeton University Press, 1965. - 326.

Զարգացման և կրթության հոգեբանության
ամբիոնի վարիչի պ/կ

Ռ.Հ. Պետրոսյան